

ПЪРВОИНСТАНЦИОНЕН СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE PRIMERA INSTANCIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODUD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
GERICHT ERSTER INSTANZ DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF FIRST INSTANCE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
TRIBUNAL DE PREMIÈRE INSTANCE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT CHÉADCHÉIME NA GCÓMHPHOBAL EORPACH
TRIBUNALE DI PRIMO GRADO DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA

EUROPOS BENDRIŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
Az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága
IL-QORTI TAL-PRIMISTANZA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
GERECHT VAN EERSTE AANLEG VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE PRIMEIRA INSTÂNCIA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKÝCH SPOLEČENSTEV
SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS FÖRSTAINSTANSRÄTT

Mediji in informacije

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 72/09

9. september 2009

Sodba Sodišča prve stopnje v zadevi T-301/04

Clearstream Banking AG in Clearstream International SA proti Komisiji

SODIŠČE PRVE STOPNJE ZAVRNE TOŽBO ZOPER ODLOČBO KOMISIJE, S KATERO TA UGOTAVLJA, DA JE DRUŽBA CLEARSTREAM NEZAKONITO ZAVRNILA ZAGOTAVLJANJE NEKATERIH FINANČNIH STORITEV DRUŽBI EUROCLEAR

*Družba Clearstream je zlorabila prevladujoči položaj na trgu storitev primarnega obračuna in
primarne poravnave za vrednostne papirje, izdane v Nemčiji.*

Splošni podatki iz izpodbijane odločbe Komisije o obračunu in poravnavi poslov z vrednostnimi papirji

Obračun (clearing) in poravnava (settlement) sta dodatna postopka, ki sledita trgovanju z vrednostnim papirjem.

Obračun se opravi med trgovanjem in poravnavo. Z njim je zagotovljeno, da sta se prodajalec in kupec sporazumela o isti transakciji in da je prodajalec pooblaščen za prodajo zadevnih prenosljivih vrednostnih papirjev. Poravnava je dokončni prenos prenosljivih vrednostnih papirjev in sredstev s prodajalca na kupca ter vpis ustreznih zaznamkov na računih vrednostnih papirjev.

Primarni obračun in primarno poravnavo opravi finančna organizacija, ki sama zagotavlja končno hrambo vrednostnih papirjev, medtem ko sekundarni obračun in sekundarno poravnavo opravijo posredniki, torej drugi udeleženci na trgu, zlasti kreditne ustanove, ki niso organizacija, pri kateri so shranjeni vrednostni papirji.

Izvajalce storitev obračuna in poravnave je mogoče razvrstiti v tri skupine: najprej centralni registri vrednostnih papirjev (CRVP-ji), ki v matični državi opravljajo storitve primarnega obračuna in primarne poravnave za posle s prenosljivimi vrednostnimi papirji, katerih skrbniki so, ponujajo pa lahko tudi storitve obračuna in poravnave kot posredniki pri čezmejnih poslih, kadar je primarni skrbnik prenosljivih vrednostnih papirjev v drugi državi; nato mednarodni centralni registri vrednostnih papirjev (MCRVP-ji), katerih glavni dejavnosti sta obračun in poravnava v mednarodnem okolju in kot posredniki uporabljajo storitve CRVP-jev; in nazadnje

banke, ki – tudi kot posredniki – ponujajo svojim strankam storitve, povezane s posli s prenosljivimi vrednostnimi papirji.

Družba Clearstream International SA (CI) je holdinška družba, ki ima v lasti družbo Clearstream Banking AG (CBF) s sedežem v Frankfurtu na Majni (Nemčija) in družbo Clearstream Banking Luxembourg SA (CBL). Skupina Clearstream opravlja storitve obračuna, poravnave in hrambe prenosljivih vrednostnih papirjev.

Družba CBL in družba Euroclear Bank SA (EB) s sedežem v Bruslju (Belgija) sta trenutno edina MCRVP-ja v Evropski uniji. Družba CBF je v Nemčiji edina finančna organizacija, ki je kot CRVP pooblaščen za končno hrambo prenosljivih vrednostnih papirjev, izdanih na podlagi nemškega prava, in za zagotavljanje storitev primarnega obračuna in primarne poravnave zanje. Na zadevnem trgu ima dejanski monopol in torej prevladujoči položaj.

Komisija je leta 2004 sprejela odločbo, v kateri družbama CBF in CI očita, da sta zlorabili prevladujoči položaj, po eni strani s tem, da nista hoteli v primernem času opraviti storitev primarnega obračuna in primarne poravnave za družbo EB in da sta jo diskriminirali, in po drugi strani s tem, da sta za družbo EB uporabljali diskriminatorne cene. Komisija je tema dvema družbama naložila obveznost, da se v prihodnje vzdržita takih kršitev.

Sodba Sodišča prve stopnje

Družbi CBF in CI sta zoper odločbo Komisije vložili tožbo pred Sodiščem prve stopnje.

Sodišče prve stopnje v sodbi najprej pojasnjuje, da povpraševalci po storitvah obdelave po trgovanju niso sami prodajalci in kupci vrednostnih papirjev, ker ti niso v nikakršnem pogodbenem razmerju s centralnim registrom vrednostnih papirjev. Stranke tega registra so namreč le kreditne ustanove in drugi finančni posredniki. Zato so povpraševalci po storitvah obračuna in poravnave, ki jih ponuja družba CBF, skrbniki posredniki – kot so CRVP-ji in MCRVP-ji – ki pa za svoje stranke ne morejo opravljati storitev, povezanih z vrednostnimi papirji, izdanimi v Nemčiji, če nimajo na voljo storitev družbe CBF.

Sodišče prve stopnje nato ugotavlja, da monopol skrbništva družbe CBF nad vrednostnimi papirji, izdanimi na podlagi nemškega prava, povzroči monopol pri obdelavi transakcij s temi vrednostnimi papirji po trgovanju. V zvezi s tem opozarja, da sta obračun in poravnava mogoča le za vrednostne papirje, ki se hranijo.

Glede vprašanja, ali sta družbi CBF in CI zlorabili prevladujoči položaj, Sodišče prve stopnje poudarja, da tema družbama ni uspelo upravičiti dejstva, da je družba EB dve leti čakala na informacijsko povezavo, ki spada v vsakdanjo prakso družbe CBF, ki to povezavo za svoje stranke običajno odpre v nekaj mesecih, kot je storila med drugim za družbo CBL. Sodišče prve stopnje zavrne razlago družb CBF in CI, da je neodprtje dostopa za družbo EB mogoče pojasniti s tem, da ni opravila vseh pripravljalnih del, ki so nujna za odprtje dostopa.

Glede navedbe družb CBF in CI, da je treba njuno ravnanje preučiti ob upoštevanju zavrnitve zahteve družbe CBF za dostop do sistema Euroclear France za vse francoske vrednostne papirje in ponovnih pogajanj o pogodbenih razmerjih z družbo EB, Sodišče prve stopnje opozarja, da čeprav podjetja s prevladujočim položajem obdržijo pravico do varovanja svojih poslovnih interesov, pa imajo ta podjetja vseeno posebno odgovornost, da s svojim ravnanjem ne ogrožajo učinkovite in neizkrivljene konkurence na skupnem trgu.

Vendar je treba ugotoviti, da prepozna zagotovitev zadevnih storitev lahko povzroči konkurenčno neugodnost za družbo EB. Zato tožeči stranki svojega ravnanja ne moreta upravičiti z navedenima razlogoma. Poleg tega, ker sta bili vprašanji v zvezi s tem postavljeni več kot eno leto po zahtevi družbe EB za dostop, se njuna vključitev v pogajanja o odprtju dostopa za družbo EB lahko opredeli kot zloraba.

Sodišče prve stopnje tudi opozarja, da je ravnanje podjetja s prevladujočim položajem mogoče škodovati za zlorabo ne glede na krivdo. Zato trditev tožečih strank, da nista imeli nobenega protikonkurenčnega cilja, ne vpliva na pravno opredelitev dejanskega stanja.

Nazadnje Sodišče prve stopnje poudarja, da je vsebina storitev primarnega obračuna in primarne poravnave za čezmejne posle, ki jih družba CBF zagotavlja MCRVP-jem in CRVP-jem, enaka. Zato dejstvo, da se družbi EB za enake storitve zaračunava več kot nacionalnim CRVP-jem, pomeni uporabo diskriminatorne cene, ki je prepovedana s konkurenčnim pravom Skupnosti.

Na podlagi teh ugotovitev **Sodišče prve stopnje v celoti zavrne tožbo družb CBF in CI.**

OPOZORILO: Zoper odločbo Sodišča prve stopnje se lahko v dveh mesecih od vročitve pri Sodišču Evropskih skupnosti vložijo pritožbe, omejene na pravna vprašanja.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča prve stopnje.

Razpoložljive jezikovne različice: DE EN FR PL RO SL

Celotno besedilo sodbe je na voljo tudi na spletni strani Sodišča

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SL&Submit=rechercher&numaff=T-301/04>

Običajno je na voljo po 12. uri po srednjeevropskem času na dan razglasitve.

Za podrobnejše informacije se obrnite na Ireneusza Kolowco.

Tel. (00352) 4303 2793, faks (00352) 4303 2053